

Мар'янівський ліцей Мар'янівської селищної ради

ПОГОДЖЕНО:

Голова ПК _____ І.Л. Вітковська

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор _____ Н.Є. Чонка
Наказ №183 від 01.09.2025р.

Інструкція з охорони праці № 65 для кухаря

1. Загальні вимоги безпеки

- 1.1. Інструкція з охорони праці встановлює вимоги щодо безпеки діяльності працівника кухні.
- 1.2. Інструкція з охорони праці для працівника кухні поширюється на всі приміщення ліцею.
- 1.3. Інструкція встановлює порядок безпечного ведення робіт працівника кухні у приміщеннях, на території освітнього закладу та інших місцях, де вона виконує доручену їй роботу.
- 1.4. Інструкція з безпеки діяльності є обов'язковою для виконання. Працівник кухні має дотримуватись вимог з питань охорони праці відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів про працю України.
- 1.7. Перед призначенням на роботу періодично, один раз на рік, працівник кухні повинен проходити медичний огляд.
- 1.9. Керівник чи особа, призначена ним, проводить із працівником, який приймається на роботу, вступний інструктаж з охорони праці, знайомить із правилами внутрішнього розпорядку, із заходами щодо забезпечення належного рівня пожежної безпеки, санітарними правилами улаштування і утримання приміщення.
- 1.10. Перед допуском до роботи особа, яка призначена керівником закладу світи, проводить з працівником первинний інструктаж з охорони праці, знайомить його з умовами праці.
- 1.11. Повторний (періодичний) інструктаж із працівниками з охорони праці проводиться один раз на три місяці).
- 1.12. До роботи на кухні допускаються особи, які пройшли вступний інструктаж та інструктаж на робочому місці з охорони праці й отримали першу кваліфікаційну групу з електробезпеки.
- 1.13. Допуск до самостійної роботи здійснюється керівником робіт після стажування працівників під керівництвом досвідченого наставника на протязі двох діб.
- 1.14. Дотримуйтесь правил внутрішнього розпорядку. Не допускайте знаходження на робочому місці сторонніх осіб, розпиття спиртних напоїв, куріння, роботи в стані алкогольного сп'яніння.
- 1.15. Виконуйте лише ту роботу, з якої пройшли інструктаж, і на яку видано завдання, не передоручайте роботу іншим особам.
- 1.16. У процесі роботи можлива поява наступних небезпечних і шкідливих виробничих факторів, стосовно яких необхідно дотримуватись заходів безпеки: рухомі механізми, рух повітря, недостатня освітленість робочої зони, можли-

вість появи небезпечної електричної напруги на струмопровідних частинах обладнання, гострі кути, задири на обладнанні й тарі, дія ріжучих предметів, падіння тари.

1.17. З метою запобігання пожежі та електротравм утримуйте в чистоті обладнання та приміщення, слідкуйте за справністю заземлюючих пристроїв, за наявністю діелектричних килимків біля електрообладнання, знайте розміщення та вмійте користуватись засобами пожежогасіння.

1.18. При виявленні несправності обладнання, пристосувань інструменту, а також при пожежі, порушенні норм безпеки, аварії або травмуванні працівників негайно повідомте керівництво.

1.19. Необхідно знати і застосовувати заходи усунення небезпеки і надання першої (долі карської) допомоги потерпілому.

1.20. Не усувайте самі несправностей електромережі та електрообладнання.

1.21. Не працюйте на несправному обладнанні.

1.22. Спецодяг та інші засоби індивідуального захисту, які видаються працівникові у встановленій формі, повинні зберігатися у спеціально відведених місцях з дотриманням правил гігієни і використовуватись у відповідності з призначенням.

1.23. У процесі роботи дотримуйтесь правил гігієни:

- дотримуйтесь особистої чистоти, чистоти одягу, взуття та інших засобів захисту;
- утримуйте в чистоті технологічне обладнання;
- замінюйте спецодяг при його забрудненні;
- відпочивайте, вживайте їжу у спеціально відведених для цього місцях;
- перед вживанням їжі знімайте спеціальний (санітарний) одяг, мийте руки водою з милом;
- при поганому самопочутті, пошкодженні шкіри у вигляді поранень, опіків, загноєнь звертайтеся до медпункту, невеликі пошкодження обробіть антисептичним розчином і накладіть пов'язку із бинту.

1.24. Особи, які порушили вимоги даної інструкції, несуть відповідальність згідно з чинним законодавством.

1.25. Працівник має право відмовитись від дорученої роботи, якщо створилась небезпечна ситуація для його життя чи здоров'я людей, які його оточують.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Одягніть і приведіть у порядок спецодяг. Вийміть із кишень спецодягу гострі, зайві предмети.

2.2. Звільніть робоче місце від сторонніх предметів.

2.3. Перевірте цілісність контурів заземлення, занулення.

2.4. Перед початком роботи огляньте обладнання, перевірте правильність складання його деталей, надійність кріплення.

2.5. Перевірте справність терморегулятора та перемикачів на електропечі (електрошафи)

2.6. Негайно зупиніть роботу обладнання, вимкніть електрообладнання, якщо корпус обладнання опинився під напругою.

3. Вимоги безпеки під час роботи

- 3.1. Виконуйте тільки доручені роботи.
- 3.2. При ручній обробці дотримуйтеся наступних правил:
- при роботі з ножем тримайте ніж лезом від себе;
 - розкривання та розпакову тари здійснюйте з використанням спеціального інструменту;
 - консервні банки відкривайте спеціальним ключем;
 - розробку мороженого м'яса та риби здійснюйте після їх розморожування;
 - при смаженні напівфабрикатів накладайте їх на сковороду з нахилом від себе;
 - мийте та чистіть посуд від залишків їжі за допомогою скребків, щіток-йоршиків.
- 3.3. Не підігрівайте їжу в герметично закритому посуді.
- 3.4. При закладанні у киплячий жир картоплі та інших овочів не допускайте потрапляння води.
- 3.5. Кришки котлів для приготування страв, каструль та іншого на плитного посуду із гарячою їжею відкривайте обережно рухом на себе.
- 3.6. Не переносьте сировини, продуктів у несправні тарі. Переносьте продукти в жорсткій тарі, одягнувши рукавиці.
- 3.7. Забороняється працювати біля електропечі (електрошафи, електросковороди) з голими руками, без спеціальних рукавиць.
- 3.9. Не працюйте несправними інструментами, держаки повинні мати запобіжні виступи.
- 3.10. Не використовуйте емальованого посуду з пошкодженою емаллю.
- 3.11. Алюмінієвий і дюралюмінієвий посуд використовуйте тільки для приготування і короткочасного зберігання їжі.
- 3.12. Заливайте жир в жаровню, сковороду до їх ввімкнення.
- 3.13. Не працюйте з електрообладнанням, біля якого немає діелектричних килимків.
- 3.14. Слідкуйте за надійністю кріплення дверцят камер печі на петлях.
- 3.15. Не працюйте на м'ясорубці без завантажувальної воронки і запобіжного кільця над отвором для завантаження.
- 3.16. Завантажуйте обладнання сировиною рівномірно, невеликими порціями.
- 3.17. Направляйте продукт всередину робочої камери обладнання спеціальним пристосуванням – лопатками.
- 3.18. Видаляйте продукти, що застрягли, тільки після повної зупинки електродвигуна і робочих органів машини.
- 3.19. Не тримайте ножа в руках при операціях, не зв'язаних з нарізанням продуктів;
- 3.20. Не тримайте ножа в оброблюваній сировині.
- 3.21. Користуйтеся спеціальними інвентарними підставками.
- 3.22. При виникненні у процесі роботи електрообладнання шуму, стуку, гудіння, його необхідно вимкнути і викликати майстра по обслуговуванню (механіка).
- 3.23. негайно зупиніть роботу обладнання і вимкніть електроенергію, якщо корпус обладнання опинився під напругою.
- 3.24. Не дозволяється працювати з електрошафою із несправними терморегуляторами, із знятими кожухами, які закривають прилади та електрокомунікації.

3.25. Не залишайте без нагляду працююче обладнання.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Вимкніть електрообладнання, перемикачі, рубильники.

4.2. Перекрийте крани на водогоні.

4.3. Чистити і мити обладнання після його охолодження, повісити на пусковий пристрій попереджувальний плакат: „ Не вмикати ” . „ Працюють люди ” (для попередження запуску обладнання іншими працівниками).

4.4. Приберіть робоче місце.

4.5. При виявленні недоліків повідомте адміністрацію.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. При виникненні аварії або ситуації, яка може призвести до аварії, нещасного випадку, зупиніть роботу обладнання, забезпечте огорожу небезпечної зони, попередьте тих, хто працює поруч, про небезпеку; при необхідності вжити заходи для евакуації працюючих із небезпечної зони.

5.2. Попередьте про випадок адміністрацію, до ліквідації аварії самі не приступайте.

5.3. При нещасному випадку надайте першу (долі карську) допомогу потерпілому і вжити заходи по наданню медичної допомоги.

5.4. Надання першої медичної допомоги треба починати з оцінки загального стану потерпілого і на підставі цього скласти думку про характер пошкодження. У разі різкого порушення або відсутності дихання, зупинки серця негайно приступити до проведення штучного дихання та зовнішнього масажу серця, негайно викликати за телефоном 103 швидку медичну допомогу.

5.5. Дії при ураженні електричним струмом:

- необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електрообладнання від джерела живлення, а при неможливості відключення — відтягнути його від струмопровідних частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал;
- при відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно зробити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані оживлення починати необхідно негайно, після чого викликати швидку медичну допомогу (103).

5.6. Дії при пораненні:

- для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет і накласти стерильний перев'язувальний матеріал;
- якщо індивідуального пакета не буде, то для перев'язки необхідно використати чисту тканину (носову хустинку тощо). На те місце тканини, що приходить-ся безпосередньо на рану, бажано накапати декілька капель розчину йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після цього накласти тканину на рану. Особливо важливо застосовувати розчин йоду зазначеним чином при забруднених ранах.

5.7. Дії при переломах, вивихах, ударах, розтягненні:

- при переломах і вивихах необхідно пошкоджену кінцівку закріпити шиною, фанерною пластинкою, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки

до шиї і прибинтувати до тулуба;

- при передбачуваному переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або рота) необхідно прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом, снігом чи холодною водою) або зробити холодний компрес;
- при підозрі перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям униз, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався, з метою уникнення пошкодження спинного мозку;
- при переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлі, чханні, рухах, необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

5.8. Дії при теплових опіках:

- при опіках вогнем, парою, гарячими предметами в жодному разі не можна відкривати пухирі, які утворюються, та перев'язувати опіки бинтом;
- при опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою, змоченою етиловим спиртом;
- при опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробляють спиртом, 3 %-м марганцевим розчином або 5 %-м розчином таніну;
- при опіках третього ступеня (зруйнування шкіряної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

5.9. Дії при кровотечі:

- для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно підняти поранену кінцівку вгору, кровоточиву рану закрити перев'язувальним матеріалом, складеним у клубочок, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати протягом 4—5 хв; якщо кровотеча зупинилася, то, не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти ще одну подушечку з іншого пакета чи шматок вати і забинтувати поранене місце (з деяким натиском);
- при сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлення кровоносних судин, які живлять поранену область, за допомогою згинання кінцівок у суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою; при великій кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.

Інструкцію розробив:

Заступник директора з навчально-виховної роботи

О.Р. Косинська

Інструкцію отримав: